



ROMÂNIA
Avocatul Poporului

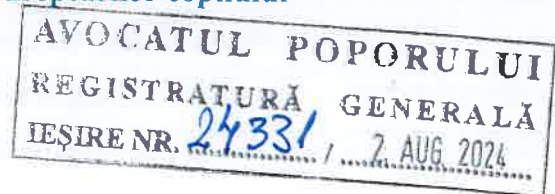
Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro



Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului

Domnului Primar Sgură Cornel
Primăria Comunei Dobrotești
Str. Principală nr. 222,
Comuna Dobrotești, județul Dolj



RECOMANDAREA

Nr. 126 din 2. AUG. 2024

referitoare la respectarea art. 22 și art. 49 din Constituție privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, protecția copiilor și a tinerilor

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în vederea verificării situației unui minor, în vârstă de ani, din Comuna Dobrotești, Județul Dolj, care a fost accidentat de către tatăl său, care în data de 01 aprilie 2024, a fost accidentat de către tatăl său, în localitatea Daneți, în timp ce acesta din urmă, ar fi condus un moped, neînmatriculat sau înregistrat, în stare de ebrietate și fără a deține un permis de conducere. Astfel, la ieșirea dintr-o stație de distribuție carburanți, tatăl nu s-ar fi asigurat corespunzător la schimbarea direcției de deplasare intrând în coliziune cu un autoturism condus de o femeie de de ani¹.

În instrumentarea sesizării din oficiu au fost solicitate informații de la Inspectoratul de Poliție Județean Dolj, Primăria Comunei Dobrotești, Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova.

Analizând informațiile comunicate de către instituțiile sesizate, se remarcă următoarele:

În ziua de 01.04.2024, în jurul orei 15:45, numitul , în vârstă de de ani, a condus motocicletul marca , fără a poseda permis de conducere și fără ca acesta să fie înmatriculat sau înregistrat, pe str. Principală în loc. Daneți, jud. Dolj. Acesta nu a acordat prioritate de trecere la plecarea de pe loc, ieșind în fața autoturismului marca ,

¹ Baza și sursa informațiilor sunt bazele de date ale Poliției Județene Dolj și ale Spitalului Clinic Județean de Urgență Craiova. SMURD: din cauza tatălui s-a izbit de o stăpână - sursă-ul: Observator.ro, în data de 01.04.2024.

șoferul nu a reușit evitarea coliziunii și l-a acroșat cu partea față stânga în roata din spate a motocicletului.

De asemenea, conducătorul motocicletului, a modificat starea locului producerii accidentului rutier prin faptul că a mutat motocicletul.

În urma evenimentului rutier a rezultat vătămarea corporală gravă a pasagerului motocicletului, minorul _____ în vârstă de _____ ani, fiindu-i acordate îngrijiri medicale la fața locului, apoi fiind transportat cu elicopterul SMURD la Spitalul Clinic Județean de Urgență Craiova pentru investigații suplimentare.

Conducătorul motocicletului, _____, a fost testat cu aparatul etilometru, rezultatul având o valoare de 1,22 mg/L alcool pur în aerul expirat, fiind condus la Spitalul orașului Dăbuleni pentru recoltarea a două mostre biologice de sânge.

În cauză a fost întocmit un dosar penal, sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de: „*Vătămare corporală din culpă*”, „*Conducerea unui vehicul neînmatriculat/neînregistrat*”, „*Conducerea unui vehicul fără permis de conducere*”, „*Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului și părăsirea locului accidentului ori modificarea sau ștergerea urmelor acestuia*”, fapte prev. și ped. de art. 196, alin. (1), art. 334 alin. (1), art. 335 alin. (1), art. 336 alin. (1) și art. 338 alin. (2), din C.P.

Autoritatea locală, Primăria Comunei Dobrotești ne-a comunicat următoarele:

Domnul _____ locuiește efectiv pe raza Comunei Dobrotești, împreună cu minorii: - _____, elev în clasa a-IV-a la Școala Gimnazială Dobrotești; - _____, elev în clasa a-VI-a la aceeași unitate de învățământ.

Condițiile de locuit sunt precare, domnul _____ realizează venituri ocazionale.

Familia nu beneficiază de ajutoare sociale sau alte prestații sociale, minorii beneficiază de alocație de stat.

Mama minorilor, numita _____ este plecată din localitate de aproximativ 6 ani. În perioada 2018-2020 dna. _____ s-a aflat în Centrul Maternal Sf. Ecaterina al DGASPC Dolj împreună cu alți doi copii minori: _____ și _____. În prezent nu se cunoaște domiciliul acesteia.

Pe raza localității Dobrotești nu se află persoane din familia extinsă a celor doi părinți.

Minorul accidentat a fost transportat la spital, unde a fost spitalizat, fiind diagnosticat cu _____

S-a intervenit chirurgical de urgență și s-a practicat _____ și _____

Acesta a stat internat în perioada 01.04.2024 - 30.04.2024. La externare prezenta stare generală bună, afebril, conștient, cooperant, cu recomandarea de a reveni la controalele ulterioare.

Atât în perioada spitalizării, cât și la domiciliu, familia a beneficiat de consiliere.

Cazul minorului _____ se află în atenția DGASPC Dolj.

Analizând informațiile comunicate de către instituțiile sesizate, se remarcă faptul că: minorii _____ în vârstă de _____ ani, CNP _____ și minorul _____

, domiciliati în comuna Dobrotești, str. , nr. , județul Dolj sunt expuși riscului de neglijare în familie (tatăl realizează venituri ocazional, familia nu beneficiază de ajutoare sociale sau alte prestații, minorul a fost accidentat ca urmare a acțiunilor tatălui său, mama lipsește de la domiciliu de mai bine de 6 ani, fără a se interesa de situația minorilor, de asemenea, nu se cunoaște dacă este recunoscută paternitatea minorului , cine este reprezentantul său legal, modalitatea în care acesta locuiește la adresa numitului . dacă se impune instituirea măsurii de protecție specială a plasamentului), etc.

De reținut este faptul că autoritățile locale cunosc situația socio-familială a acestei familii și implicit aspectele menționate mai sus.

Având în vedere situația de risc în care se află minorii se impune o evaluare detaliată a situației acestora, completarea Fișei de identificare a riscurilor pentru minori și luarea unor măsuri concrete pentru protejarea drepturilor și intereselor acestora.

Cadrul legal incident:

- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare – **art. 2 alin. (4)** – *„Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești”*.

Raportându-ne la prevederile **art. 39 alin. (1)**, observăm că: *„Serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie.”*

„Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc” (art. 89 alin. 1), iar potrivit alin. (3): „Angajații instituțiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului”.

Definiția neglijării minorului este dată de **art. 94 alin. (2)**: *„Prin neglijarea copilului se înțelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului și poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală, neglijarea educațională.*

neglijarea emoțională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare”.

Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: *a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice; b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa; c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau prestații pentru prevenirea separării copilului de familia sa; d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau prestațiilor și acordă aceste servicii și/sau prestații, în condițiile legii; e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local”*, conform art. 118 alin. (1).

- **Hotărârea de Guvern nr. 691/2015** pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, cu modificările și completările ulterioare;

Subliniem, cu titlu de exemplu, prevederile art. 5 alin. (2) „*În funcție de comportamentele la risc, copilul poate fi în situație de risc în familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui dacă: „f) familia are unul sau mai mulți copii în sistemul de protecție specială”* - în situația de față, s-a menționat că mama minorilor s-a aflat în Centrul Maternal Sf. Ecaterina al DGASPC Dolj împreună cu alți doi copii minori, la acest moment necunoscându-se domiciliul acesteia sau situația celorlalți minori și „k) se află în orice alte situații care pot indica o vulnerabilitate”.

Obligația Direcției/Serviciului public de asistență socială de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială este reglementată de **art. 6 alin. (1)**.

În activitatea de identificare a situației de risc la care poate fi supus copilul, serviciul public de asistență socială utilizează următoarele instrumente: fișa de observație și fișa de identificare a riscurilor (**art. 7 alin. 1**), iar în situația în care în urma completării fișei de identificare a riscurilor se confirmă existența a cel puțin uneia dintre situațiile prevăzute la art. **5 alin. (1) - (6)**, în termen de 30 de zile de la completare, reprezentantul serviciului public de asistență socială **întocmește planul de servicii (art. 10 alin. 1)**.

În situația în care reprezentantul serviciului public de asistență socială are suspiciuni, în orice etapă a implicării sale, cu privire la existența unei situații de abuz, **neglijare**, exploatare și orice altă formă de violență, acesta are obligația să sesizeze de îndată Direcția Generală de Asistență Socială

și Protecția Copilului. (art. 12 alin. 1), iar conform prevederilor alin. (2), Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului are **obligatia** de a verifica suspiciunea în termen de cel mult 48 de ore de la primirea sesizării.

Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie stabilește cadrul legal privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, statuând în mod expres că: activitatea de prevenire a separării copilului de familie potrivit prevederilor art. 118 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare se realizează de către Serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor.

Pentru prevenirea separării copilului de familie, Serviciul public de asistență socială **are obligația de a sprijini familia** care se ocupă de creșterea și îngrijirea unui copil care poate fi în risc de separare, dacă familia, în funcție de situația socială, economică și condițiile de locuit ale acesteia, se află în una dintre următoarele situațiile de vulnerabilitate, detaliate în **art. 5 din Legea nr. 156/2023** - (printre care alin. 1: „*a) trăiește în sărăcie extremă; b) are venituri reduse și nu primește beneficii de asistență socială; c) are părintele unic susținător sau ambii părinți fără ocupație sau în șomaj.*”

Raportat la cele ce preced se desprind următoarele:

Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini părinții sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând și asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile și de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului (conf. art. 5 alin. (3) din Legea nr. 272/2004, republicată).

Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează prin promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice, celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil, asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului, acestea fiind doar câteva dintre principiile statuate în Legea nr. 272/2004, republicată (art.6).

Reprezentanții Primăriei comunei Dobrotești au efectuat unele demersuri în protejarea și respectarea drepturilor minorilor, în sensul că au încercat identificarea unor persoane din familia extinsă a celor doi părinți, a consiliat familia (fără precizări concrete, în ce a constat această consiliere) și a referit cazul minorului către DGASPC Dolj. Cu toate acestea, s-a conturat necesitatea verificării mai detaliate a situației minorilor, atât din prisma riscului de neglijare a acestora în familie, cât și din prisma reprezentării acestora și asigurării unui reprezentant legal, raportat la situația minorului nefiind comunicate date concrete referitoare la paternitatea acestuia.

Față de considerentele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, coroborat cu prevederile art. 15 și art. 24 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea Institutiei Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și

